

JOAN SANTANACH | Comissari de l'Any Lluïl

● Vaig néixer a Barcelona, el 1973 ● Sóc professor d'Història de la Literatura del Departament de Filologia Catalana de la Universitat de Barcelona ● Sóc coordinador de l'editorial Barcino ● Sóc el comissari de l'Any Lluïl, nomenat per la Generalitat de Catalunya. A Balears, la comissària elegida pel Govern balear és Maribel Ripoll.

«Lluïl és el més antic referent de la informàtica»

Laura Bañón

El 2016 ha estat declarat Any Ramon Lluïl, com a homenatge a l'il·lustre personatge, en els 700 anys de la seva mort a Tunísia. Per aquest motiu, l'Ajuntament de Maó ha volgut centrar la conferència institucional de Sant Antoni - la primera que organitza - en la vida i obra del savi i filòsof mallorquí. Per fer-ho, ha convidat a un especialista com és Joan Santanach, que ahir impartí la ponència «Vida i literatura en Ramon Lluïl», a la Sala de Plens de l'Ajuntament.

Per a qui no sàpiga qui era Ra-

mon Lluïl, expliqui breument qui va ser?

– Ramon Lluïl és moltes coses. És el personatge que s'expressava en català que ha tingut una influència literària, i sobretot de pensament, més llarga en el temps, des del segle XIV fins a l'actualitat. És un pensador i teòleg de l'Èdat Mitjana que ha estat molt llegit per molts pensadors europeus. Per exemple, Leibniz va llegir Lluïl i li interessà la seva combinatòria com a origen de la informàtica moderna. Per això, considerem Ramon Lluïl un dels referents més antics de la informàtica. Ha estat molt llegit, però poc citat perquè va ser perseguit per la Inquisició. Per això no som conscients de la importància del personatge. Per sort això ara s'està superant i el centre més important d'estudis llullians es troba a Friburg, a Alemanya.

Joan Santanach, protagonista ahir la primera conferència institucional de Sant Antoni a Maó. ■ FOTO JAVIER COLL

Quin és el seu llegat, perquè 700 anys després de morir recordem la seva figura?

– Hi ha qüestions de pensament interessants encara avui dia i la seva actitud dialogant i cordial davant el què és diferent. Lluïl volia convertir els infidels però no ho volia fer a cops de sabre, sinó amb argumentació. No podem oblidar tampoc la seva força d'expressió literària, té uns textos sensorials.

Quina és la força actual de Ramon Lluïl?

– És un referent que hem de tenir present a l'hora de fer aproximacions a pensaments i cultures diferents, des d'un punt de vista respectuós amb l'altre. També la tenacitat en defensar les seves idees, malgrat que tot li anava el contra. Hi ha aquesta cordialitat i respecte i, insteixo, té un llegat filosòfic, literari i lingüístic molt destacable. És el primer que va

deixar el llati per tractar temes científics, teològics i filosòfics en català.

Era mallorquí, hi ha alguna referència a l'obra de Lluïl d'haver estat a Menorca? Va tenir alguna relació amb la nostra illa?

– Poca cosa, pensa que Menorca fins l'any 1287 va ser musulmana i a partir d'aquest any hi va haver els conflictes entre el rei català i el mallorquí que van fer que Lluïl no tornés a Balears de forma estable fins a partir de 1300.

Si tingués oportunitat de retrocedir en el temps i compartir una estona amb Lluïl, què li demanaria?

– M'interessaria per determinats aspectes de la seva obra. Em costaria molt fer-li una única pregunta concreta, no em bastaria un dia de conversa amb ell.

Hi ha avui dia alguna personalitat cultural que pugui ser comparable a Lluïl?

– Hi ha poques cultures que tinguin personatges de la talla de Lluïl com tenim nosaltres. És irreplicable i únic. La seva influència és internacional, la més ampla en el temps i en la geografia. És difícil trobar un altre autor d'expressió catalana de l'abast de Lluïl.

Què li ha aportat Lluïl a vostè?

– És un personatge que m'apassiona, al qual hi he arribat a través de la llengua i la literatura. És una personalitat molt estimuladora des del punt de vista intel·lectual perquè fa una proposta de pensament al mateix nivell dels grans pensadors europeus de tots els temps. La raó per la qual la gent l'ha llegit al llarg de tots els segles és per les propostes de pensament que fa.